

Скель Г.В., канд. екон. наук (ННЦ «Інститут землеробства НААН», Київ)

МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЗМІННИМИ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ ЗА ОРГАНІЧНОЇ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

З розвитком економіки та зростанням кількості господарюючих суб'єктів, важливою умовою функціонування підприємства у ринковому середовищі є раціональне управління витратами. Оптимально побудована система управління витратами на підприємстві дозволяє зменшити собівартість продукції, що підготовляється, оптимізувати рівень витрат і на даній основі підвищити фінансові результати підприємства. Щоб забезпечити більші можливості розширеного відтворення, необхідно розробити ефективний організаційно-економічний механізм управління змінними витратами виробничих ресурсів, який базуватиметься на основі ряду принципів : загальнонаукових, пов'язаних з обліковою діяльністю, специфічних методичних принципів.

На початкових етапах формування механізму управління змінними витратами в сільськогосподарських підприємствах важливе значення матимуть такі загальнонаукові принципи :

системність – механізм управління має бути системним утворенням, всі його компоненти повинні діяти синхронно; взаємозалежність та взаємоузгодженість елементів механізму; неперервність – механізм управління повинен впливати на регульовану систему неперервно; ефективність – перевищення прибутку над витратами; гнучкість – механізм управління повинен передбачати можливість зміни як окремих елементів, так і цілих блоків у випадку потреби; адаптованість – механізм управління має вбачати наявність каналів зворотнього зв'язку, для того щоб легко пристосовуватися до змін, які відбуваються на всіх рівнях суб'єктів та об'єктів, що входять до механізму державного регулювання екологічнобезпечного землекористування в сільськогосподарських підприємствах; масштабованість – можливість змінювати широту охопту механізму.

Серед специфічних принципів формування організаційно-економічного механізму управління пропонуємо визначити наступні: органічний тип взаємовідносин між усіма елементами (суб'єкти,

об'єкти) механізму; врахування інтересів власників сільськогосподарських підприємств та споживачів; фінансова та господарчо-економічна єдність елементів механізму; координація спільних зусиль з урахуванням характеру зв'язків між суб'єктами механізму; врахування потенціалу кожного виду підмеханізму, аналіз сильних та слабких сторін; забезпечення досягнення позитивних економічних та соціальних результатів після впровадження механізму; послідовність та координованість дій щодо етапів формування механізму.

Безумовно, що важливе значення має ряд загальновідомих принципів, пов'язаних з обліковою діяльністю : відповідальності, керованості, достовірності, взаємозалежності, релевантності, відособленості, безперервності, повноти, надійності, своєчасності, порівнянності, зрозумілості, періодичності й економічності, що включають: необхідність забезпечення альтернативних варіантів вирішення управлінських завдань; участь у розрахунках нормативних параметрів оптимального варіанту й у контролі за його виконанням; орієнтацію на виявлення відхилень від заданих параметрів виконання; інтерпретацію виявлених відхилень й їх аналіз; випередження даних для ухвалення управлінського рішення й відповідальності за його наслідки.

Серед методичних принципів формування механізму управління змінними витратами виділимо також : формування на підприємстві системи нормативів витрачання всіх ресурсів; ведення внутрішнього управлінського обліку на підприємстві; розрахунок маржинального прибутку як показника для подальшого виробництва продукції; організація управління витратами в різних аспектах: за технологіями, центрами відповідальності, видами продукції, відповідальними особами; органічне поєднання зниження витрат з незмінною якістю продукції; пріоритетність стратегічних цілей перед поточними завданнями; безперервність системи управління; економічної обґрунтованості та достовірності відображення витрат у звітності; мінімальної трудомісткості.

Вивчення особливостей формування організаційно-економічного механізму управління змінними витратами виробничих ресурсів за різних технологій вирощування зернових культур за органічної системи землеробства дозволяє більш глибоко дослідити систему управління суб'єкта господарювання та виявити резерви зростання ефективності виробництва.